

Voorstel Gemeenteraad F

Onderwerp	Kredietaanvraag Mobiliteit 2023		
Portefeuillehouder	Marc Teutelink agendaletter (F)		
Organisatieonderdeel	Cluster Strategie & Beleid Fysiek	Aangeboden aan Raad	19 januari 2023
Stuknummer (invulling door Griffie)		Corsanummer	2200118164

Wij stellen u voor te besluiten om:

1. De kredietaanvraag mobiliteit 2023 vast te stellen en kennis te nemen van de doorkijk 2024 - 2026 (bijlage 2).
2. Opdracht te geven voor de voorbereiding en uitvoering van de mobiliteitsprojectenlijsten 2023 (bijlage 1).
3. Het voor de jaarschijf 2023 benodigde bedrag van in totaal EUR 14.635.396 beschikbaar te stellen en dit bedrag te dekken uit:
 - a. een bedrag van EUR 1.273.127 ten laste van de reserve mobiliteit;
 - b. een bedrag van EUR 8.735.219 te activeren ten laste van het product verkeersinfrastructuur en beleid;
 - c. een bedrag van EUR 4.627.050 uit toegekende Provinciale en Rijks- subsidies; en de gemeentebegroting 2023 in lijn hiermee te wijzigen (bijlage 3).
4. Het eerder beschikbaar gestelde krediet van EUR 532.151 van het project HOV Noord Deurningerstraat/Kottendijk te handhaven.

Inleiding en voorgeschiedenis

De stad heeft grote ambities om het vestigingsklimaat verder te versterken en talent vast te houden en aan te trekken. Om Enschede aantrekkelijker te maken zijn belangrijke investeringen nodig. Tijdens de zomernota 2021 stemde de raad in met de investeringsreeksen Mobiliteit Basis en Fietsvisie Basis. Er is daarbij gesproken over de integrale afweging in projecten zoals we die op jaarbasis uit gaan voeren. In dit voorstel staat de uitwerking voor het jaar 2023.

De genoemde projecten zijn een uitwerking voor 2023 van de ambities die vastliggen in de Mobiliteitsvisie, de Fietsvisie en het coalitieakkoord. In bijlage 1 en 2 geven we een overzicht van de projecten waarvoor we nu krediet aanvragen. Daarin hebben we de eigen bijdrage opgenomen, eventuele provinciale subsidie en/of rijksbijdragen (waarvoor onze eigen bijdrage een voorwaarde is), de totale kosten van de projecten en een toelichting op de projecten. Bijlage 3 bevat de technische vertaling van dit voorstel in de formele begrotingswijziging. Deze wijziging moet worden vastgesteld om de begroting conform dit voorstel aan te passen.

Publieksvriendelijke samenvatting

De gemeenteraad heeft besloten voor welke mobiliteitsprojecten in 2023 geld beschikbaar is. Daarmee blijft Enschede inzetten op het versterken van leefbaarheid, aantrekkelijkheid en bereikbaarheid van de stad. De manier waarop we dat doen staat in de Mobiliteitsvisie Enschede 2030. Dit is in lijn met de ambities uit het coalitieakkoord "Samen trots op Enschede".

De belangrijkste projecten voor komend jaar zijn:

- Aanleg F35 naar Oldenzaal
- Start uitvoering verkeersplan Lonneker
- Start uitvoering verkeersplan Noordwest Enschede
- Verdere uitrol deelmobiliteitshubs
- Maatregelen ter verbetering van de doorstroming op de singel.

Gewenst effect van het besluit in relatie tot de strategische opgaven

Met de voorbereiding en uitvoering van het voorgestelde maatregelenpakket in 2023 leveren we binnen de financiële kaders een bijdrage aan de doelen van de stad en geven we uitwerking aan de maatregelen van de door uw raad vastgestelde mobiliteitsvisie en fietsvisie.

Argumenten

1.1 De investeringen zijn in lijn met de vastgestelde visies: mobiliteitsvisie en fietsvisie

De mobiliteitsvisie schetst hoe mobiliteit kan bijdragen aan de doelen van onze stad. Voor de concrete uitwerking en realisatie van de genoemde opgaven is budget nodig. Met deze kredietaanvraag laat uw raad zien dat ze serieus werk maakt van de mobiliteitsvisie en fietsvisie. De aangevraagde projecten dragen bij aan een leefbaarder, aantrekkelijker en bereikbaarder stad.

1.2 Uitvoering van verkeersveiligheidsprojecten blijft nodig

Recente ongevallen op bijvoorbeeld de Deurningerstraat vragen om investeringen in de infrastructuur. Op diverse plaatsen in de stad kunnen we de verkeersveiligheid kosteneffectief verbeteren door nu mee te liften met groot onderhoud.

1.3 Zo houden we de basis op orde

Om de basis op orde te houden richten we ons onder andere op activiteiten voor verkeerseducatie en gedragseducatie. We doen kleine investeringen die onvoorziene praktische problemen oplossen. Bijvoorbeeld het verplaatsen van bushaltes of kleine infra-aanpassingen vanuit een wijkverkeersplan. Daarnaast gaat het om activiteiten voor onderzoek, monitoring, doorstroming, duurzame en slimme mobiliteit en om exploitatielasten voor lopende ICT-tools (onder andere Verkeerscentrale) voor monitoring en gedragscampagnes.

3.1 Hiermee krijgen we een aanzienlijke hoeveelheid subsidies door eigen investeringen

Als uw raad deze eigen middelen beschikbaar stelt, halen we dit jaar opnieuw veel subsidies binnen op projecten die bijdragen aan de doelen van de stad.

4.1 In de begrotingsregels staat dat dit wenselijk is

Er zijn sinds 2022 gewijzigde gemeentelijke begrotingsregels. Het opnieuw bevestigen van kredieten is nu na 4 jaar in plaats van 3 jaar nodig. Voor de gewone projecten geldt daarom dat er dit jaar geen kredieten verlengd hoeven te worden.

Het project HOV Noord Deurningerstraat-Kottendijk is over gekomen vanuit het grondbedrijf. Hiertoe heeft uw raad besloten op 8 april 2019. Daardoor is dit het enige project waarvoor we in dit voorstel wel verlenging aanvragen. De oplevering van de woningen in het project Il Villagio is gepland begin 2024. Realisatie van het ontbrekende stuk busbaan zal daarna plaatsvinden.

5.1 Dit heeft geen inhoudelijke gevolg en zo kan het stuk wel door

Het opstellen van bijlage 3, de begrotingswijziging, vraagt iets meer tijd en is nog niet af. Het opstellen hiervan volgt één op één uit de in dit voorstel genoemde bedragen. Er wijzigt hierdoor inhoudelijk niets. Zo kunnen de stukken wel verder op route.

Risico's

1.1 Budgetramingen zijn gebaseerd op het huidige prijspeil

De kostenramingen zijn geraamd op basis van ervaringen, vergelijkbare projecten en dergelijke. Hierbij is zo goed als mogelijk rekening gehouden met inflatie. Zowel door veranderende situaties in de wereld als tegenvallers bij de verdere uitwerking (ontwerp, bestek, aanbesteding) kunnen de benodigde financiële middelen hoger uitvallen dan geraamd.

Het mobiliteitsfonds heeft een vereffeningspot om verschillen op te vangen. Zowel voor extra kosten als meevallers. Door de hoge inflatie en onrust in de wereld bestaat het risico dat deze pot vooral negatieve verschillen opvangt. Hierdoor kan deze pot leeg raken. Projecten met een subsidiebijdrage gaan daarom voor in de uitvoering.

1.2 De planning is onzeker vanwege stikstof en ambtelijke capaciteit

De uitspraken van de Raad van State over stikstof raken mogelijk ook mobiliteitsprojecten. We proberen hier vooraf zoveel mogelijk rekening te houden. We zien wel risico's wanneer er bijvoorbeeld bomenkap moet plaatsvinden voor een project of door gebrek aan compensatie-opties voor uitstoot van het bouwverkeer.

De genoemde projecten worden ambtelijk haalbaar geacht, wel zien we dat er druk op de capaciteit ontstaat binnen onze organisatie. We vragen voor deze projecten wel het krediet aan om bijvoorbeeld subsidies veilig te stellen.

1.3 Bereikbaarheid tijdens uitvoering

Het blijft een grote puzzel hoe we aan de ene kant flink kunnen investeren in de stad en aan de andere kant de stad tijdens de werkzaamheden wel bereikbaar houden. Het spreiden van het werk over het jaar en het uitvoeren van werkzaamheden in verkeersluwe periodes zorgen ervoor dat we de bereikbaarheid zo goed als mogelijk op peil houden. Ook zijn de afspraken met aannemers steeds beter, waardoor wegen zo veel mogelijk beschikbaar blijven tijdens de werkzaamheden.

1.4 Er is meer ambitie dan dat er middelen zijn

Het college heeft de ambitie om de komende jaren meer in te zetten op de dossiers verkeersveiligheid en de uitvoering van (wijk)verkeersplannen. De jaarlijkse budgetten voor verkeersveiligheid en wijkverkeersplannen binnen het mobiliteitsprogramma zijn niet toereikend om deze ambitie vorm te geven. We onderzoeken de mogelijkheden om extra middelen aan te vragen bij de zomernota 2023.

Kosten en financiële dekking van het voorstel

Het mobiliteitsbudget voor bereikbaarheid maakt onderdeel uit van het product Verkeersinfrastructuur en Beleid. Dit mobiliteitsbudget voor bereikbaarheid bestaat uit kapitaallasten en de reserve mobiliteit. Zie beslispunt 3 voor de bijbehorende bedragen.

Afweging en alternatieven

Meer projecten opvoeren

In de meerjarenbegroting is het mogelijk om projecten naar voren te halen. De ambtelijke capaciteit zit met dit voorstel echter (meer dan) vol. Daarom hebben we gekozen is voor een ambitieus voorstel t dat in het meest optimistische geval haalbaar is.

Andere projecten opvoeren

In deze lijst zijn keuzes gemaakt welke projecten we wel en niet uitvoeren. Deze afweging begint bij de doelen uit de mobiliteitsvisie en de ambities uit het coalitieakkoord. Vervolgens hebben we gekeken naar urgentie op basis van verkeersveiligheid, kansen om projecten uit te voeren samen met regulier beheer en subsidiemogelijkheden vanuit provincie en rijk. Het kiezen voor andere projecten heeft als gevolg dat we minder efficiënt werken. Denk hierbij aan het mislopen van een subsidie op het moment dat we een project uitstellen of het uitvoeren van groot onderhoud waarbij we gewenste verbeteringen voor de verkeerveiligheid niet meenemen. Deze voeren we op een later tijdstip alsnog (vaak voor meer kosten) uit.

Participatie

De kredietaanvraag is afgestemd met de provincie Overijssel, de uitvoering van de projecten is in lijn met eerder vastgestelde visies en kaders. Participatie is een belangrijk onderdeel bij de voorbereiding en realisatie van de uiteindelijke projecten. Op projectniveau kijken we naar de passende vorm voor participatie en leveren we maatwerk. Belangen daarin kunnen tegenstrijdig zijn. De randvoorwaarden van de mobiliteitsvisie zijn kaderstellend.

Communicatie

De communicatie zal plaatsvinden op basis van het collegevoorstel.

Vervolg

Nadat de raad krediet verstrekt voor de genoemde mobiliteitsprojecten, starten we de diverse projecten op. Dit in nauw overleg met de diverse partners in de stad en de omgeving.

Bijlagen

- 1 Kredietaanvraag mobiliteit 2023
- 2 Projectenlijst mobiliteit 2023
- 3 Begrotingswijziging mobiliteit 2023

Burgemeester en Wethouders van Enschede, _____

de loco-Secretaris, **de Burgemeester,**

E.A. Smit

R.W. Bleker